

**Stichting
Leweza**
Leerwerkplaats Zuid-Afrika

Jaarverslag 2015

28 april 2016

***‘Vakscholing en arbeidstoeleiding,
dé sleutel tot armoedebestrijding in Zuid-Afrika!’***

Benjamin (cursist) over RMI: 'You're the ones that make things happen!'

Woord vooraf

Met veel plezier bieden wij u hierbij het jaarverslag 2015 aan.

Het was een turbulent jaar voor onze partner 'REACH Make it! Skills Academy' (RMI) in Kuilsrivier. Allereerst kende 2015 een lastige start. Door de inbraak tijdens de kerstvakantie was de werkplaats van binnen en buiten overhoop gehaald en grotendeels leeggestolen. Een fikse tegenslag. Toch hebben de medewerkers er samen de schouders onder gezet om zo spoedig mogelijk de lasopleiding weer volledig te kunnen starten. Mede dankzij enkele gulle giften van particuliere sponsors kon hiervoor op korte termijn de noodzakelijke apparatuur opnieuw worden aangeschaft.

Het was ook het jaar waarin de eerste cursisten een door de MerSeta gecertificeerd diploma in ontvangst konden nemen, waarin RMI de eerste reguliere subsidie van de MerSeta toegekend kreeg, waarin nieuwe docenten en een administratief medewerker gezocht en gevonden zijn, waarin voorbereidingen getroffen zijn om in 2016 naast de lasopleiding ook nieuwe scholingsrichtingen te kunnen toevoegen en waarin nieuwe huisvesting is gevonden met voldoende ruimte voor meerdere opleidingen. Ook zijn de relaties met werkgevers uitgebreid en geïntensiveerd.

De duur van de opleiding basismetalaal/lassen is verlengd met een stageperiode van drie maanden, overeenkomstig de eis van de MerSeta. Deze verlenging van het opleidingstraject en de gevolgen van de inbraak zorgde ervoor dat dit jaar minder cursisten konden worden opgeleid.

Een woord van dank aan de Businesschool Nederland, Impulsis/Kerk in Actie en alle andere fondsen en particuliere donateurs is hier op zijn plaats. Zij hebben het samen met RMI en Leweza mogelijk gemaakt dat ook in 2015 de RMI Skills Academy zich verder kon ontwikkelen om kansarme jongeren in Zuid-Afrika de kans te bieden op een menswaardig bestaan.

We leren ook enorm veel en kunnen dat weer delen en gebruiken voor andere leerwerkprojecten. Deze leerpunten gaan we meenemen in onze plannen voor de komende tijd

Namens het bestuur,

Mieke Malda, bestuurslid

Inhoudsopgave

Woord vooraf	2
1. Even voorstellen: REACH Make it! Skills Academy en Leweza in 2015	4
2. Resultaten 2015	5
a. Het herstel na de inbraak	5
b. De voortgang van de basismetaal- lasopleiding	5
c. De verzelfstandiging naar een duurzaam RMI	8
3. Financiën; inkomsten en bestedingen	12
4. Werkbezoeken en communicatie	13
5. Fondsen en donateurs	14
6. Bestuur en vrijwilligers	15
7. Doorkijkje naar 2016 en verder	16

1. Even voorstellen: Stichting Leweza

Leweza (leerwerkplaats Zuid-Afrika) biedt samen met haar Zuid-Afrikaanse partners kansarme jongeren uit de townships van Zuid-Afrika vakscholing en hulp bij het vinden van werk. Dat betekent voor hen het verschil tussen leven in armoede of het kunnen voorzien in je eigen onderhoud en dat van je familie.

Een brede bevolkingslaag (47%) van Zuid-Afrika leeft in bittere armoede, zowel in de townships bij de grote steden als in de 'rural areas'. Maar liefst de helft van de jongeren tussen de 0 en 24 jaar groeit op in armoede. Daarnaast is er aan de ene kant een tekort aan goed opgeleiden en aan de andere kant een overschot aan ongeschoolden. Bovendien gaat het momenteel slecht met de economie in Zuid-Afrika. Toch blijft er altijd vraag naar (onderhouds) vakmensen, ook in de townships waar ook in natura kan worden betaald of met een wederdienst.

Daarom is in samenwerking met onze Zuid-Afrikaanse partner Reach, de REACH Make it! Skills Academy (RMI) opgericht. In deze leerwerkplaats geven Zuid-Afrikaanse docenten op een praktische manier vakonderwijs in de metaal, trainen zij sociale vaardigheden en begeleiden zij de cursisten naar werk of een eigen bedrijfje.

In augustus 2014 heeft RMI de volledige accreditatie behaald voor niveau 2 in 'Manufacturing en Engeneering'. RMI is nu een 'private FET' (vergelijkbaar met het Nederlandse MBO). Dit betekent dat cursisten meer kansen hebben op de arbeidsmarkt en is de kans op uitbuiting door werkgevers kleiner. Verder kan RMI nu aanspraak maken op reguliere subsidiegelden.

De afgelopen periode is hard gewerkt aan de financiële duurzaamheid van RMI. Voor de opleiding basismetalaal/lassen zijn daarin belangrijke stappen gezet. Voor duurzaamheid op de langere termijn is het absoluut noodzakelijk dat RMI een breder palet aan scholingsmogelijkheden kan bieden. Daarom wil RMI de metaalwerkplaats in 2016 uitbreiden met een opleiding loodgieter en computertechniek, gevolgd door elektra.

Hiervoor is, naast financiële startondersteuning van Leweza, (betaalbare)uitbreiding van de huidige opleidingsruimte noodzakelijk. Daar is in het najaar van 2015 naarstig naar gezocht en uiteindelijk gevonden bij de burens. De verhuizing zal in het eerste kwartaal van 2016 plaatsvinden.

2. Resultaten 2015

De huidige leerwerkplaats ligt in Kuilsrivier, waar jongeren uit de townships van Kaapstad (vooral Blue Downs area) een korte praktijkgerichte vakscholing in de metaal krijgen.

Zij hebben daarna een aantal mogelijkheden:

- Werk, in bv de metaalsector, de havens en onderhoudsbedrijven
- Starten van een eigen bedrijfje
- Een vervolgopleiding

De leerwerkplaats wordt geheel gerund door Zuid-Afrikanen.

Het jaar 2015 laat zich voor de Reach Make It! Skills Academy kenmerken door drie ontwikkelingen:

- a. De inbraak tijdens de kerstvakantie 2014/2015 en de veerkracht van de organisatie om er weer boven op te komen.
- b. De voortgang van de eigen opleiding van RMI, lassen/metaalbewerking.
- c. De verzelfstandiging naar een duurzaam RMI.

a. Het herstel na de inbraak

Het jaar 2015 begon met een fikse tegenslag. Tijdens de feestdagen bleek de werkplaats overhoop gehaald en grotendeels leeggestolen te zijn. De veerkracht van de staf van RMI zorgde er voor dat met vereende krachten de zaak weer is opgeruimd en ingericht, zodat de geplande start van de nieuwe cursus iets later dan gepland eind januari toch kon doorgaan, zij het de eerste weken in een minder hoog tempo. Dankzij een paar gulle Leweza-donateurs was er ook geld om het hoognodige aan machines en gereedschappen weer aan te schaffen. Al met al heeft de inbraak grote impact gehad. Zo kon er bijvoorbeeld in 2015 een groep minder gedraaid worden. Ook ging de energie in het eerste half jaar vooral naar de hernieuwde start met als gevolg een flinke stagnatie in de activiteiten die nodig waren voor de financiële duurzaamheid.

b. De voortgang van de opleiding lassen/metaal

In de jaarrapportage van RMI staan de volgende resultaten vermeld:

Results concerning the learners							
Course	registered	trained	drop outs	internship	RMI certificate	MerSeta certificate	
Basic Metal & Welding	61	49	12	16	49	16	

Zoals gezegd zijn er door de inbraak en de verlenging van de opleiding ruim 20 cursisten minder gestart dan in voorgaande jaren. Het percentage van 20% drop outs is vergelijkbaar met dit soort opleidingen in Nederland. Uiteindelijk zijn er 49 door RMI gecertificeerd, waarvan 16 vervolgens ook een officieel diploma van de MerSeta hebben behaald. Vanwege de doorlooptijd zal een aantal van de cursisten die in 2015 zijn gestart pas in 2016 hun MerSeta diploma halen. Er is ook een groep cursisten bij RMI die onvoldoende vooropleiding heeft en/of niet in staat is het MerSeta-programma volledig af te ronden.

(Voor Leweza overigens een heel belangrijke doelgroep!) Zij krijgen bij afronding van de cursus een RMI-certificaat. Uit de feed back van werkgevers blijkt dat het RMI-certificaat heel goed gewaardeerd wordt! Het geeft deze cursisten dus ook goede kansen op de arbeidsmarkt.

Probleem voor RMI is wel het verkrijgen van voldoende stageplaatsen voor het MerSeta-traject. Helaas moeten cursisten soms enige tijd wachten voor zijn met hun stage kunnen beginnen. Voor de acquisitie van stage- en werkplaatsen was een aparte functionaris aangetrokken, wiens contract echter vanwege de teleurstellende resultaten niet verlengd is.

Naast de 8 direct door RMI geplaatste cursisten heeft ongeveer de helft tot 2/3 van de cursisten zelf werk gevonden. Er wordt hard aan gewerkt om deze resultaten ook duidelijk in kaart te brengen.

Het cursusprogramma is aangepast; de afzonderlijke deelopleidingen voor MIG en TIG lassen maken nu integraal onderdeel uit van de opleiding tot Assistant Carbon Steel Welder. De opleiding wordt afgerond met een periode van tenminste drie maanden bedrijfsstage, zoals de MerSeta vereist. Door de slechte economische situatie en het feit dat lang niet alle bedrijven een erkend leerbedrijf zijn, kost het veel energie om voldoende stageplekken te vinden. Gelukkig lukt het RMI steeds beter duurzame relaties met bedrijven tot stand te brengen en wordt er ook extra menskracht op ingezet op no cure no pay basis.

In de jaarrapportage van RMI wordt de inhoud van de opleiding als volgt verwoord:

Results concerning the development of the holistic approach	
Soft skills	1. Personal Discovery 2. Goal Setting & Life Planning 3. Job Hunting & Psychology of Unemployment 4. CV Writing skills & Application forms 5. Mock interviews & Scenario thinking 6. Entrepreneurship & Personal finance 7. Further Career Options, Assessments & Profiling 8. Info Dissemination, Referral Support & Motivation
Hard skills	We rolled out the merSeta accredited training from January. Students followed the following courses: • Shielded Meta Arc Weld (in all positions) • Gas Metal Arc Weld (in all positions) • Oxy Fuel Gas Cutting • Gas Tungsten arc Weld (in down hand position) • Cored Wire Weld (in down hand position) • Engeneering drawings
Placement activities	Students were placed at: • Lazar Engineering • Top Steel and • MEC Projects

Over de jaren dat Leweza actief is in Zuid-Afrika hebben in het totaal 530 cursisten de opleiding lassen/metaal voltooid :

Jaar	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Aantal cursisten	20	69	50	60	97	108	77	49

De grote verschillen tussen de jaren zijn vooral ontstaan door:

- dat cursussen (en dus de afronding) niet altijd parallel lopen met het kalenderjaar
- de verlenging van de opleidingsduur i.v.m. de accreditatie
- de gevolgen van de inbraak (2015)

Leweza en RMI zijn er trots op dat zij zoveel jongeren en jong volwassenen een reële kans geboden hebben op een betere toekomst.

Bou-ce Buya Mukwa, de eerste van de inmiddels 16 officieel door de MerSeta gecertificeerde RMI studenten.

c. De verzelfstandiging naar een duurzaam RMI

Leweza mikt vooral op de opbouw van een duurzame infrastructuur zodat steeds meer jongeren kunnen worden opgeleid op een praktijkgerichte manier.

Toen RMI in 2014 de definitieve accreditatie behaalde voor de opleiding 'Assistant Carbon Steel Welder' was de tijd gekomen om te gaan werken aan de financiële duurzaamheid. Samen met RMI hebben we een plan gemaakt, met als doel het basismetaal/las project binnen twee jaar financieel selfsupporting te krijgen, dat wil zeggen onafhankelijk van de financiële ondersteuning van Leweza. Zowel sponsor Impulsis als een aantal vermogensfondsen zagen dit als een weliswaar spannend, maar ook heel ambitieus en interessant plan en hebben hun financiële steun daaraan gegeven.

De financiële duurzaamheid moet worden gerealiseerd doordat RMI zich gaat ontwikkelen in de richting van een 'social enterprise'. Naast inkomsten uit fees van studenten, reguliere scholingssubsidies en fondsen, moeten betaalde activiteiten voldoende geld opleveren om bij te dragen in de kosten van scholing van de werkloze jongeren uit achterstandgroepen, die door omstandigheden geen toegang hebben tot de reguliere beroepsopleidingen.

Belangrijk kenmerk zal moeten worden: een grote flexibiliteit, waardoor snel kan worden ingespeeld op veranderingen in de samenleving en op de arbeidsmarkt.

Financiële verzelfstandiging van de basismetaal/lasopleiding.

Inmiddels worden de operationele kosten van de basismetaal/lasopleiding volledig door RMI zelf gegenereerd via de scholingssubsidie van de MerSeta, de eigen bijdragen van de studenten en de fondsenwerving in Zuid-Afrika. In totaal bedragen deze eigen inkomsten in 2015 R 568.940 = 37.930 euro.

Daarnaast zijn diverse inkomsten in natura geworven, zoals leermiddelen of een opleiding voor de medewerkers. Manager Humphry Joseph van RMI voert, op zijn nadrukkelijke wens, zijn werkzaamheden nog steeds op vrijwillige basis uit. Hij heeft slechts een beperkte vergoeding ontvangen voor zijn inzet.

Wel wordt de huur nog via Leweza betaald, maar RMI beschouwt dit terecht als een door hen verworven sponsorship van de Business School Nederland (BSN) in Kaapstad. BSN sponsort al vanaf 2011 de huur van de leerwerkplaats.

Onontbeerlijk voor een goede financiële basis is een reguliere bijdrage van de MerSeta aan de scholing van succesvol afgestudeerde cursisten. Het heeft lang geduurd – ook in Zuid-Afrika malen de bureaucratische molens langzaam – en enorm veel papierwerk gekost, maar in oktober 2015 was het zover: de MerSeta kende RMI de eerste subsidie toe ad. R182.000 voor 14 in 2015 afgestudeerde cursisten.

Financiering van het verzelfstandigingsproject door Leweza en RMI

Hieronder een overzicht van de begroting en de realisatie van het 'verzelfstandigingsproject' en de aandelen van RMI en Leweza daarin.

Begroting en realisatie 2014/2015 in ZAR	Begroting	Uitgaven	Leweza	RMI
A) Investerings en meerkosten i.v.m. accreditatie				
1. nieuwe apparatuur	200.000	198.862	140.920	57.942
2. skills development facilitator	100.000	30.000	30.000	
3. meerkosten praktijklessen	75.000	75.000		75.000
B) Versterking programma met computervaardigheden	350.000			
C) Versterking organisatie				
1. bijscholing docenten en staf	60.000			
2. investeren in administratieve systemen	15.000			
3. communicatie en marketing	112.500	13.000	13.000	
4. salarissen docenten en staf	732.500	604.500	296.150	308.350
D) Opzetten betaalde cursussen en betaalde dienstverlening				
1. materiaal en apparatuur upskilling en productie	100.000			
2. huur en investering productie	300.000			
Totaal	2.045.000	921.362	480.070	441.292

Toelichting:

Van de geplande uitgaven en investeringen is bijna de helft gerealiseerd. Belangrijk is dat deze uitgaven voor nagenoeg de helft uit de eigen financiële bronnen van RMI komen en dat in 2016 de financiële inbreng van RMI zal toenemen. De realisaties betreffen vooral de investeringen voor het verwerven en behoud van de accreditatie en de versterking van de organisatie. De onderbesteding betreft vooral het nog niet gestart zijn van de computeropleiding en de opleidingen voor installatie- en elektrotechniek. Dit heeft weer te maken met de vertraging in het verwerven van een nieuw gebouw. Intussen is het naastgelegen gebouw beschikbaar gekomen, dat in maart 2016 in gebruik wordt genomen. Twee onderbestedingen hebben te maken met het zorgvuldig benutten van de gelden: de inzet van de skills facilitator kon na twee kwartalen gestopt worden, omdat de docenten dat zelf verder konden en voor de bijscholing van docenten en staf is tot nu toe gebruik gemaakt van een gratis opleidingsaanbod.

Leweza heeft dus in 2015 de bijdrage voor de operationele kosten van het huidige project afgebouwd en financiert alleen (een deel van) de kosten voor de 'verduurzaming'. Een deel van de bijdrage van Leweza is besteed aan de kosten ten gevolge van de inbraak. Die zijn grotendeels door RMI opgevangen, maar RMI was nog te kwetsbaar om alles voor zijn rekening te nemen.

Het streven is om de financiering van de verzelfstandiging eind 2016 afgebouwd te hebben en volledig aan RMI over te laten.

Daarna zal Leweza hooguit nog financieel bijdragen aan nieuw op te starten vakopleidingen, maar de hoofdtaak is dan expertise inbrengen.

Organisatorische versterking

Het jaar 2015 heeft in het teken gestaan van de organisatorische versterking (vooral investering in de kwaliteit van de staf), het behouden van de accreditatie en het verkrijgen van de scholingsgelden via de MerSeta, de zoektocht naar een groter gebouw, de voorbereiding van activiteiten die vanaf 2016 moeten leiden tot nieuwe opleidingen en het genereren van eigen inkomsten.

Humphry Joseph is als initiator en manager de drijvende kracht achter RMI. In 2015 heeft hij van de staf een hecht en enthousiast team gemaakt. Daarmee kwam in de tweede helft van 2015 het verzelfstandigingsproces echt goed op gang. Hij heeft voor een nieuw gebouw gezorgd en de voorbereiding getroffen voor de start van de loodgieters/ installatie cursus en computeropleidingen.

Er hebben in 2015 ook enkele wijzigingen plaatsgevonden in de personele situatie. Clive Fortuin, docent van het eerste uur, verliet RMI in augustus van dit jaar. De studenten vonden in hem niet alleen een goede docent maar ook een vaderfiguur. Dat blijkt wel uit hun verhalen, mails en FaceBookberichten. We zijn Clive dankbaar voor alles wat hij voor RMI heeft gedaan en wensen hem alle goeds voor de toekomst. De continuïteit is gegarandeerd met de blijvende inzet van de tweede metaaldocent Lennie Charles.

Clive is inmiddels opgevolgd door Johan Gordon, een ervaren boilermaker en opleider, die veel kan betekenen voor de verdere uitbouw van RMI. Inmiddels is al duidelijk dat hij een prima docent is en erg wordt gerespecteerd door de studenten.

Ook is er een derde metaaldocent aangesteld, te weten R.Lukas, die eind 2015 helaas heeft gekozen voor een andere baan.

Sinds april 2015 is Thokozile Tshangana werkzaam bij RMI. Zij is initiatiefrijk, verzorgt op zeer deskundige wijze de administratie en is bezig met het uitbreiden van het cursistvolgsysteem met gegevens over de werksituatie van de oud-cursisten. Thokozile houdt zich ook bezig met de communicatie van RMI. Een grote aanwinst voor de staf.

In april 2015 is er een recruitment officer benoemd voor de in- en uitstroom van cursisten. Helaas heeft RMI van deze medewerker na enkele maanden weer afscheid moeten nemen. Aan de verwachtingen kon niet worden voldaan. De oplossing is gevonden in het inzetten van een recruitmentofficer op basis van 'no cure no pay'.

De medewerkers van RMI hebben diverse cursussen gevolgd in EHBO, fire fighting, health and safety. Daarnaast is een van de docenten opgeleid tot assessor en heeft de manager een opleiding tot Skills Development Facilitator (SDF) gevolgd.

De uitbreiding naar nieuwe opleidingen

In het kader van de verzelfstandiging is ook het plan opgevat om de metaalopleiding aan te vullen met computertekeningen (CAD) en daarnaast een basisopleiding Windows/MsOffice te gaan aanbieden. Telkom had RMI ook al 12 (refurbished) computers aangeboden. Helaas was er geen stofvrije ruimte in het gebouw en was het te riskant om met de computersystemen te gaan werken. Er moest dus eerst een ander gebouw komen. Dat was ook noodzakelijk voor de te starten plumbing cursus. Die opleiding zou opgezet worden

omdat er een tekort is aan vaklieden voor water- en sanitaire voorzieningen. Omdat RMI al geaccrediteerd is en een goedgekeurd QMS-systeem heeft, zou het eenvoudig moeten zijn om de nieuwe accreditatie, in dit geval van de CETA (accréditerende instantie voor de bouw en installatietechniek), te verwerven. Ondanks alle inspanningen van RMI en de MerSeta kwam het contact met de CETA niet tot stand.

Via een relatie heeft RMI inmiddels wel alle lesmateriaal in huis en kan het ook gebruik maken van de diensten van een ervaren docent plumbing bij de inrichting van de werkplaats, het opzetten van de training en het inwerken van de trainer. RMI kan waarschijnlijk voorlopig meeliften op de accreditatie van een collega opleidingsinstituut.

Eind 2015 kreeg RMI de kans om ruimte in het naastliggende pand te huren. Dit gebouw wordt in maart dit jaar betrokken. Dan kan eerst de 'plumbing course' en vervolgens ook de computeropleiding van start gaan. Eind 2016 wordt daar naar verwachting ook nog elektrotechniek aan toegevoegd.

De droom van Humphry Joseph blijft een brede Academy met diverse richtingen, waaronder ook een aantal meer op vrouwen gerichte opleidingen.

In het nieuwe pand wordt ook gestart met het aanbieden van opleidingsmodules voor heren bijscholing van personeel bij bedrijven, die daarvoor willen betalen. Daarnaast wordt gedacht aan het uitvoeren van betaalde productie voor opdrachten van bedrijven.

Samenvatting verzelfstandiging

De 'verduurzaming' van een scholings- en arbeidstoeleidingsproject is een enorme klus en gaat niet altijd zoals je vooraf bedenkt en al helemaal niet in het gewenste tempo. Maar het doel is duidelijk en het gaat zeker de goede kant op! Voor RMI en Leweza een leerproces!

Een groot aantal zaken is inmiddels gerealiseerd en/of in gang gezet, zoals:

- De definitieve accreditatie is behaald en behouden.
- De eerste 16 cursisten hebben een gecertificeerd diploma.
- De organisatie is versterkt; de teamsamenstelling is verbeterd en er is een professionele administratieve kracht die ook de communicatie en de tracking van studenten gaat doen.
- Het Quality Management System (QMS) is verankerd in de organisatie.
- Er is scholingsgeld van de MerSeta verworven. RMI heeft nu ook de expertise, die daarvoor nodig is.
- RMI draagt volledig de operationele kosten van de basismetalaal/lascursus.
- de inkomsten uit Zuid-Afrika zijn deels gerealiseerd.
- De relaties met bedrijven zijn uitgebouwd en bestendig.
- RMI wordt gezien als serieuze speler in het veld. Men komt naar RMI toe.
- De uitbreiding met een nieuwe opleidingsrichting (plumbing) is voorbereid.
- De eerste pogingen zijn gedaan om de cursisten door henzelf verkoopbare producten te laten fabriceren. Dit behoeft echter een betere inbedding in het programma om echt te slagen. Belangrijk leermoment!
- Met twee bedrijven is overleg gaande over het uitbesteden van eenvoudige werkzaamheden aan RMI.
- De eerste kandidaat voor betaalde bijscholing heeft zich gemeld. Maar de sales activiteiten voor betaalde upskilling zijn nog lang niet professioneel genoeg.

3. Financiën; inkomsten en bestedingen

Er is in hoofdstuk 2 reeds aandacht besteed aan de financiële bijdragen van Leweza aan het verzelfstandigingsproject en de transitie van de financiering naar RMI met eigen bronnen in Zuid-Afrika.

Hieronder vindt u een kort overzicht van de inkomsten en bestedingen van Stichting Leweza. Voor de verdere informatie verwijzen wij naar de jaarrekening 2015 (zie www.leweza.nl)

Financieel overzicht	€	€
Bestedingen Zuid-Afrika	2014	2015
Bijdrage aan de salariskosten RMI	13.434	19.428
Huur	10.283	11.295
Materiaalkosten	7.538	4.290
Communicatie		855
Lening		6.683
Totaal bestedingen	31.258	42.551

Inkomsten	€	€
	2014	2015
Impulsis	20.000	20.000
Business School Nederland	11.760	11.760
Donaties, giften, schenkingen	11.731	9.225
Fondsen	27.600	4.697
Totaal inkomsten	71.091	45.682

Overzicht inkomsten en uitgaven	€	€
	2014	2015
Totaal uitgaven Zuid-Afrika	31.258	42.551
Onkosten werkbezoeken Zuid-Afrika		
Uitgaven voor de organisatie in Nederland	3.370	769
Totaal uitgaven	34.628	43.320
Totaal inkomsten	71.091	45.682
Saldo 2015	36.463	2.362

In totaal heeft Leweza in 2015 €42.551 besteed aan de Leerwerkplaats in Kuilsrivier Zuid-Afrika.

Het positieve saldo over 2015 ad €2.362 is beduidend lager dan in 2014, omdat er in 2015 zo'n €11.300 meer besteed is in Zuid-Afrika, en omdat de operatie naar duurzaamheid nu pas goed op gang komt. Dat was in 2014 nog niet echt het geval, terwijl er al wel succesvol giften en fondsen verworven waren. Deze werving is in 2015 getemporeerd en zal in 2016 weer voortvarend ter hand genomen worden om de start van de nieuwe opleidingen bij RMI te kunnen financieren. De kosten in Nederland betreffen dit jaar slechts de verplichte uitgaven van bank- en portokosten en zijn 769 euro. Dit betekent dat de overheadkosten in Nederland minder dan 2% van de totale uitgaven zijn.

4. Werkbezoeken en communicatie

Een samenwerkingsrelatie in Zuid-Afrika opbouwen lukt niet zonder persoonlijk contact. We hechten daarom zeer aan regelmatige werkbezoeken, waarin niet alleen de relatie wordt onderhouden maar ook vanuit ieders deskundigheid een bijdrage wordt geleverd. Die bijdrage wordt ook zeer op prijs gesteld en zo'n bijdrage helpt ons ook! Telkens weer komen we erachter hoezeer onze ervaring cultuurbepaald is en onze interventies dus ook.

Werkbezoeken

In januari 2015 heeft ons nieuwe bestuurslid Mieke Malda een kennismakingsbezoek aan RMI gebracht. Zij werd door manager Humphry Joseph enthousiast ontvangen en ingewijd in zijn droom van het opzetten van een Leerwerkplaats Zuid-Afrika voor kansarme jongeren. De successen maar ook de problemen kwamen aan de orde. Zo heeft zij met eigen ogen de door de inbraak aangerichte schade kunnen aanschouwen, maar ook gezien hoe gedreven de manager en de docenten waren om de lasopleiding te blijven uitvoeren, zij het uiteraard met enige noodzakelijke aanpassingen.

Dit bezoek heeft haar betrokkenheid bij het project enorm vergroot.

In maart 2015 zijn bestuursleden Diet Grosheide en Ton Reijers op werkbezoek geweest. Zij hebben zich ingespannen om samen met Humphry Joseph en de staf grip te krijgen op het bedrijfsproces van RMI: het in kaart brengen van alles wat nodig is tussen de eerste belangstelling van een cursist tot het hebben van een baan van diezelfde cursist. Dit heeft veel duidelijkheid verschaft en ook geleid tot het maken van rapportageschema's. Daarnaast zijn er bedrijven bezocht en hebben Ton en Diet deelgenomen aan selectiegesprekken van nieuwe medewerkers.

Skype

Naast de werkbezoeken is er frequent skypecontact tussen Humphry Joseph en een bestuurslid van Leweza. Tweewekelijks vindt een gesprek plaats, waarin we elkaar informeren over de voortgang en de stand van zaken in het project, de problemen en de tegenvallers en ook de verrassingen en de meevallers. Deze gesprekken zijn zeer intensief en daardoor verhelderend. Beide partijen hechten dan ook veel waarde aan deze gesprekken. Leweza maakt van elk gesprek een nauwkeurig verslag voor RMI en de overige leden van het bestuur.

Mail

Uiteraard zijn er ook de formele schriftelijke rapportages waarin Humphry Joseph kwantitatief en kwalitatief laat weten wat de scholingsresultaten zijn en hoe de voortgang is in de ontwikkeling van de RMI-organisatie. Hierbij past ook de bevestiging per mail van de ontvangst van de door ons overgemaakte gelden.

Nieuwsbrief en website

Vrienden, sponsors en andere belangstellenden worden middels onze website: www.leweza.nl op de hoogte gehouden. Daarnaast zijn we actief op facebook en twitter en ontvangen belangstellenden onze nieuwsbrief.

Een van de laatste lessen in de 'oude' werkplaats

5. Fondsen en donateurs

Heel blij zijn we met het aantal fondsen en particulieren dat ons project steunt. Zonder een breed scala aan vrienden, donoren en sponsors zou ons werk in Zuid-Afrika volstrekt onmogelijk zijn.

Vrienden van Leweza hebben in januari 2015 spontaan een groot bedrag geschonken na de inbraak in de kerstvakantie, waardoor RMI weer enkele onmisbare lesmaterialen kon aanschaffen.

Anderen hebben gezorgd dat RMI voldoende lockers voor de cursisten kon aanschaffen, waarin persoonlijke eigendommen veilig bewaard kunnen worden zodat de cursisten ongestoord kunnen werken.

Business School Nederland (BSN) heeft ook in 2015 weer de kosten voor de huur van de leerwerkplaats op zich genomen.

Impulsis/Kerk in Actie heeft ons al gedurende enkele jaren gesteund. In de beginperiode vonden zij het organiseren van vakopleiding een interessant instrument om jongeren uit de armoede te halen om zo op eigen kracht voor zichzelf en hun naaste familie te kunnen zorgen. De afgelopen twee jaar heeft Impulsis/Kerk in actie besloten om het deelproject verzelfstandiging met een fors bedrag te steunen, mede omdat dit project past in de nieuwe strategie. Impulsis/Kerk in actie neemt bewust nooit meer dan 33% van de kosten voor haar rekening en ziet graag in de realisatie van de cofinanciering een breed maatschappelijk draagvlak van het project weerspiegeld.

Dat wordt gerealiseerd door vele particuliere sponsors, vrienden en fondsen, waaronder:

- * BSN
- * Impulsis /kerk in Actie
- * Dr Hofstee Stichting
- * Prioriteitenfonds Dominicanen Nijmegen (toezegging)
- * Sylvia Wilhelmina Stichting
- * Stichting Mundo Crastino Meliori
- * Stichting de Westberg
- * Passionistenklooster Haastrecht
- * Stichting Jong
- * ASN Foundation
- * Johanna Donk-Grote Stichting

Deze lijst is niet uitputtend. Sommige fondsen doneerden wel, maar gaven aan niet in een jaarverslag en andere uitingen genoemd te willen worden.

De actie om zoveel fondsen voor ons project te interesseren vraagt veel tijd en kost veel deskundigheid waarover wij niet beschikken. Daarom zijn we in 2014 in zee gegaan met een professionele fondsenwerver, Martine Stoppelenburg van Bureau Internationale Samenwerking (BIS). Zij is thuis op het terrein van ontwikkelingssamenwerking en weet de fondsen effectief te informeren over ons scholingsproject. Zij werkt op basis van no cure no pay tegen een zeer schappelijk tarief. Haar ondersteuning is effectief gebleken.

6. Bestuur en vrijwilligers

Bestuur

Het bestuur van de Stichting Leweza is in 2015 versterkt met twee nieuwe leden. Geerte Binnema is de nieuwe penningmeester. Mieke Malda dacht al een tijdje mee met de plannen van Leweza. Zij heeft REACH Make it! in januari 2015 bezocht.

Bestuursleden ontvangen geen vergoeding voor het werk dat ze voor Leweza verrichten. Zij die hun onkosten declareren, schenken het gedeclareerde bedrag direct weer terug aan Leweza.

In 2015 is het Leweza-bestuur acht keer bijeengewees. Op de agenda stonden o.a. het 'sustainability-project', de wijze van ondersteuning van RMI, de verzelfstandiging van RMI, de communicatie met RMI en Leweza over en weer, strategie nieuwe projecten, financiën, fondsenwerving en werkbezoeken.

Daarnaast zijn op verschillende momenten bestuursleden bijeengewees voor overleg met elkaar of met derden.

Bestuursleden hebben tevens deelgenomen aan studiebijeenkomsten van o.a. Impulsis/Wilden Ganzen.

Per 31 december 2015 bestaat het bestuur van St. Leweza uit de volgende personen

Naam	Functie in bestuur	Achtergrond
Ton Reijers	voorzitter	Organisatieontwikkeling en Management Development
Rob Kröber	secretaris	Manager zorg
Geerte Binnema	penningmeester	Onderwijsadviesbureau; zelfstandig
Aranka Goijert	lid	Voormalig lid Eerste Kamer; deskundigheid scholing en arbeidsmarkt
Diet Grosheide	lid	Medewerker bij StadsLAB033; coaching en projectontwikkeling
Mieke Malda	lid	Interimmanagement, coaching en mediation; zelfstandig
Martin Siers	lid	Adviseur Arbeidsmarkt en Scholing

Ambassadeurs

Dick Gerdzen (BSN) is al jarenlang ambassadeur van Leweza. In 2015 heeft hij gezelschap gekregen van een nieuwe ambassadeur: André Timmermans. André is algemeen directeur van de stichting Samenwerking Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB). Hij is al jaren geïnteresseerd in het werk van Leweza.

Vrijwilligers

Zonder vrijwilligers kan een stichting als Leweza niet bestaan. Gelukkig kan Leweza steeds een beroep doen op vakkundige mensen die onze doelen een warm hart toedragen, zoals:

Jos Brinkhuis (kascommissie)
Karin Zijlstra (communicatie)
Theo Stielstra (docent)
Frits Haasjes (communicatie)
Jacqueline Smook (arbeidsmarkt en scholing)

7. Doorkijkje naar 2016 en verder

Verdere verzelfstandiging van RMI Skills Academy

Absolute prioriteit in 2016 zal zijn de financiële zelfstandigheid van de lasopleiding.

Nieuw pand, nieuwe richtingen

De economie in Zuid-Afrika staat er slecht voor, de vraag naar arbeidskrachten daalt. De pessimist in ons zou kunnen concluderen dat het weinig zin heeft nog meer mensen te scholen. Je hoeft echter geen optimist te zijn om te zien dat er volop werk is: onderhoud in de breedste zin van het woord is overal aan de orde. De formele economie loopt slecht, maar in de informele economie is volop vraag. Daar wordt niet alleen met de rand betaald, maar soms ook met wederdienst of in natura.

Een van de grote wensen van manager Humphry Josef is ook om een opleiding aan te bieden tot allround klussenman. Een aantal cursisten is gebaat bij een brede basisopleiding met verschillende vakken, zoals: basis metaal, lassen, loodgieter, elektra en computertechniek, mogelijk op termijn aangevuld met timmeren en metselen. Hierdoor ontstaat de opleiding

“Handyman”, een prachtige ondergrond voor de start van een eigen klussenbedrijf. Een eerste stap is de uitbreiding met de loodgietersopleiding en computertechniek en wellicht ook elektra in 2016.

Behoud accreditatie

Voor het behoud van de accreditatie zal steeds voldaan moeten worden aan de eisen van de MerSeta op het gebied van gekwalificeerd personeel, inrichting werkplaats, eisen aan opleiding en studenten. Per geaccrediteerde cursist betaalt de MerSeta betaalt een fee uit. De fees zijn van groot belang voor een goede financiële basis.

Social enterprise

Nu het nieuwe pand in Kuilsrivier realiteit wordt, zal 2016 voor RMI verder in het teken staan van uitbreiding van verschillende vormen van vakscholing, en ook specialistische (bij)scholing op een hoger niveau binnen een vak. Het uiteindelijk doel is dat RMI zich ontwikkelt tot een social enterprise: naast de scholing van werkloze jongeren zullen betaalde activiteiten worden ontplooid. De opbrengst van deze activiteiten wordt weer geïnvesteerd in scholing en arbeidstoeleiding van nieuwe groepen werkloze jongeren.

RMI heeft uiteraard de belangrijkste rol in het realiseren van dit proces.

Leweza wil RMI daarbij met raad en daad terzijde staan.

Volgen van cursisten

Door eerdergenoemde oorzaken is er in 2015 te weinig resultaat behaald op het aantal cursisten en het systematisch vastleggen van in- door- en uitstroomgegevens. Het ontwikkelen en inrichten van een cursistvolgsysteem waarin de resultaten per cursisten na de opleiding gevolgd kunnen worden (track and trace) en het maken en naleven van een alumni beleid zijn een noodzakelijk resultaat voor 2016.

Rural Area's

In de rurale gebieden is de armoede vaak minstens even groot als in de townships rondom de grote steden. De scholingsinfrastructuur is daar vaak veel zwakker en er is een chronisch gebrek aan werkgelegenheid. Jongeren hebben daar nog minder kansen en trekken dan ook vaak naar de grote steden, waar hun perspectief niet veel beter is. Mogelijk kan voor deze rural area's een concept worden ontwikkeld dat scholing koppelt aan het aanjagen van de lokale economie; een directe koppeling van werken en scholen waarin bijvoorbeeld een entrepreneur het project draagt en voor de scholing ondersteund wordt door vakdocenten. Verschillende signalen wijzen op de behoefte hieraan, alsook op het gebrek aan beschikbare concepten op dit gebied. We gaan daarom verkennen of we samen met Zuid-Afrikaanse partijen die werkzaam zijn in de rurale gebieden, een werkbaar concept kunnen ontwikkelen.

Samenwerking en deskundigheidsbevordering in Nederland

In Nederland zetten we de samenwerking voort met Businessschool Nederland, Technicom, Stichting Projecten Zuid-Afrika en waar mogelijk andere 'collegaprojecten'.

We hebben de training Change the Game, een samenwerkingsprogramma tussen ICCO, Kerk in Actie en Edukans in 2015 gevolgd. Nu Impulsis is opgeheven zetten wij onze samenwerking graag voort met ICCO, Kerk in Actie, Wilde Ganzen en zo mogelijk Edukans. We denken daarbij aan deskundigheidsbevordering en cofinanciering.

Voorwaarden

Voorwaarde bij al onze activiteiten is dat er in Zuid-Afrika zelf een partij is die het voortouw wil nemen in de ontwikkeling van een project en daarvoor voldoende energie en capaciteiten kan inzetten.

Het eigenaarschap moet in Zuid-Afrika geworteld zijn.

Cursisten RMI helpen met de verhuizing naar het nieuwe pand, febr.2016